

KLWINDER DHALIWAL v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 1
(*Vinod K. Shanna, J.*) (Oral)

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਗਤੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(65) ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਨਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਵੇਅ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਅਲੰਕਾਰਿਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਠੋਕਰ' ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(66) ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਵਿਨੋਦ ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਜੇ.

ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2008 ਦਾ CrI.WP ਨੰ. 9

21 ਜੁਲਾਈ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਅਨੁਛੇਦ 226/227—ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ— ਨਾਬਾਲਗ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਭਲਾਈ—ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ—ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ—ਪਿਤਾ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ 'ਚ ਨਾ ਦਿਖਾਉਣਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਹਿਰਾਸਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ- ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਓਨਟਾਰੀਓ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(ਪਰਾ 16)

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਓਨਟਾਰੀਓ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਹਿਰਾਸਤ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 21)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਹਰਸ਼ ਬੰਗਰ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਰ.ਐਸ.ਰਾਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ ।

KLWINDER DHALIWAL v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 3

(Vijod K. Shanga, J.) (Oral)

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ ਕੇ.ਐਸ.ਪੰਨੂ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ, ਟੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਤੁੰਗ,
ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਵਿਨੋਦ ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ v ਨੇ: ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਥੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਾਰਪਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ ਖੋਜ ਕਰਨ, ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਅਰਥਾਤ ਹਰਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਨਾਬਾਲਗ ਉਮਰ 7 ਸਾਲ, ਅਤੇ ਲਵਲੀਨ ਕੌਰ ਨਾਬਾਲਗ, ਉਮਰ 5 ਸਾਲ, ਜੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 6 ਭਾਵ ਪਤੀ ਅਤੇ ਨਾਨਾ-ਨਾਨੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲਮ ਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ, ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ 1996 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਵੇਂ ਪਿਰਾਂ ਲਗਭਗ 6 ਮਹੀਨੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਨੰ. 4 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਆਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਆਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 4 ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ। ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਮੰਨ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ, 2002 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਉਤਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਕੈਨੇਡਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਰਿਹਾ ਸਰੀ ਬੀ ਸੀ ਦੇ ਰਿਸਪੋਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਜਾਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਨਾਲ ਅਕਤੂਬਰ, 2003 ਵਿੱਚ ਟੋਰਾਂਟੋ ਚਲੇ ਗਏ।

(3) ਅੱਗੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਚੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਚੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਭਾਵ ਹਰਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਵਲੀਨ ਕੌਰ

(1) AIR 1987 S.C. 3

ਨਾਲ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਕਥਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਖਲ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਹੀਂ। 4 ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਗੇ।

(4) ਨਵੰਬਰ, 2005 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸੰਬਰ, 2005 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਚੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਈ, 2006 ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਵਿਆਹ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(5) ਅੱਗੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਵੀ ਦਸੰਬਰ, 2006 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵੀ ਸੀ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2007 ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣਗੇ।

(6) ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਲਾਹ/ਸੁਝਾਅ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਸੰਬਰ, 2006 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼. ਉਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕੈਨੇਡਾ ਪਰਤਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਖੋਰ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

KLWINDER DHALIWAL v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 5

(Vinod K. Shanna, J.) (Oral)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਘਰੋਂ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਸੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਕੂੜਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾਣ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜੂਨ, 2007 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੈਨੇਡਾ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੁਲਾਈ, 2007 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਮਈ/ਜੂਨ, 2007 ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ:-

“ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

- (1) ਬਿਨੈਕਾਰ ਮਾਤਾ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ (“ਬਿਨੈਕਾਰ ਮਾਂ”) ਕੋਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਰਥਾਤ ਹਰਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੰਬ 13 ਜੂਨ, 2000 ਅਤੇ ਲਵਲੀਨ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ 24 ਅਗਸਤ, 2002।
- (2) ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਿਤਾ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਨਾਨਾ-ਨਾਨੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਦਾਦਾ) ਅਤੇ ਨਸੀਬ ਕੌਰ (ਦਾਦੀ) ਤੁਰੰਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਮਾਂ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ/ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।
- (3) ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਬਲ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੱਚੇ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਉਂਟਿਡ ਪੁਲਿਸ, ਓਨਟਾਰੀਓ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਪੁਲਿਸ, ਪੀਲ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਟੋਰਾਂਟੋ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ, ਦੇ 36 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦਾ ਚਿਲਡਰਨਜ਼ ਲਾਅ ਰਿਵਾਰਮ ਐਕਟ, (ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ):
 - (a) ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਫੜਨ ਲਈ, ਹਨਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 13 ਜੂਨ, 20.00 ਅਤੇ ਲਵਲੀਨ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ 24 ਅਗਸਤ, 2002 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਮਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ, ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਣਾ, ਇੱਥੋਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ; ਅਤੇ
 - (b) ਦਿਨ ਜਾਂ ਰਾਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ

ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਬੱਚੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਜੋ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਹੋਵੇ।

- (4) ਰਾਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿਡ ਪੁਲਿਸ, ਓਨਟਾਰੀਓ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਪੁਲਿਸ, ਪੀਲ ਰੀਜਨਲ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਟੋਰਾਂਟੋ ਪੁਲਿਸ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਸਮੇਤ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।"

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਰੈਂਪਟਨ, ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੀ ਸਥਾਈ ਵਸਨੀਕ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ

(8) ਇਹ ਕੇਸ 7 ਜਨਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 6 ਨੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਇਸ ਲਈ, 4 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਸੀ 4 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:-

25 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਜ ਲਈ ਅਣਸਰਵ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਐਨ ਕਿਊ . 4 ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਨਾਬਾਲਗ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਲਗ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਕਤ ਬਾਲਗ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

KLWINDER DHALIWAL v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 7

(Vinod K. Shanna, J.) (Oral)

(9) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਾਰੰਟ ਵਾਰੰਟਾ ਅਫਸਰ 2 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 4 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਿੱਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਸਿੰਘਾਵਾਲਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। 5 ਫਰਵਰੀ 2008 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਥਾਣਾ ਸਿਟੀ ਮੋਗਾ ਸਾਊਥ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਸਿੰਘਾਵਾਲਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਮ 3.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੈਂ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚੇ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 5 ਫਰਵਰੀ 2008 ਨੂੰ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 14 ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈ ਕੇ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਸਿੰਘਾਵਾਲਾ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਏ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੈਂਬਰਿਜ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਥੇ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਏ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਸਟਰ ਐਸ.ਐਸ. ਲੇਖਾਕਾਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ 10 ਫਰਵਰੀ 2008 ਤੱਕ ਛੁੱਟੀਆਂ ਹਨ। ਹਰਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਵਲੀਨ ਕੌਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 29 ਸਤੰਬਰ 2005 ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਅਚਾਨਕ 29 ਜਨਵਰੀ 2008 ਨੂੰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕੱਟ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਛੱਡਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ.

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਪਿੰਡ ਸਿੰਘਾਵਾਲਾ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਚੌਕੀਦਾਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਘਰ ਆ ਗਿਆ। ਦਰਖਾਸਤ ਤੇ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਘਰ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਪਰ ਹਰਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਵਲੀਨ ਕੌਰ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ। ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਰੀਬ 10-15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਲੜਕਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਹਰਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਵਲੀਨ ਕੌਰ ਦੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਸਟੇਟ ਕਾਪੀਆਂ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਚੌਕੀਦਾਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਬਿਆਨ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਐਚ.ਸੀ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਐਸਆਈ ਮੋਹਨ ਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਰਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਲਵਲੀਨ ਕੌਰ ਦੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ,

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਏ-2, ਏ-3 ਅਤੇ ਏ-4 ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ੀਰੋਕਸ ਕਾਪੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ 25 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ ਜਾਂ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਬਾਰੇ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਛੁਪਾ ਲਿਆ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲ ਦਾ ਸਫਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(10) ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 25 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ:- ,

“ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਉਸ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅਗਿਆਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ, ਮੋਗਾ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 20 ਮਾਰਚ, 2008 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।”

(11) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ 25 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2008 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1787 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:-

KLWINDER DHALIWAL v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 9

(*Vinod K. Shanna, J.*) (Oral)
31 ਮਾਰਚ, 2008 ਦੀ ਸੂਚੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 20 ਮਾਰਚ, 2008 ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਾਰੰਟ 31 ਮਾਰਚ, 2008 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

(12) ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ।

(13) ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਵੱਲੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ। ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਬੋਰਡਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ ਕਿ ਬੱਚੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਵੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ।

(14) ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਲਫਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਕੋਲ ਪਿਆ ਹੋਵੇ।

(15) ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੈਮਰੌਕ ਸਕੂਲ, ਸੈਕਟਰ 69, ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਟੈਸਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਿਆਤ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਫੀਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

10,000 ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਫੀਸ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(16) ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਓਨਟਾਰੀਓ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(17) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮਾਂ ਅਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ ਦਿਨਸ਼ਾਅ ਵੇਸਸ ਅਰਵੰਦ ਐਮ. ਦਿਨਸ਼ਾਅ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ:-

(18) ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦੇ ਇਕਮਾਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸਟਾਹ ਦੀ ਦੋ ਵਾਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣੱਤ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਗਵਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਥੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਸ ਮਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਮਾਂ ਹੈ ਬੱਚੇ ਲਈ ਸੱਚੇ

(*Vinod K. Shanna, J.*) (Oral)

ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ, ਉਸਨੂੰ ਸਿਖਿਅਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਹੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਫੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣਾਂ ਦਾ ਆਦੀ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਗਵਾ ਦੀ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਜੋ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿਸੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਣੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਤੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।

- (9) ਐਚ ਇਨਪੋਟ ਵਿੱਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ ਆਫ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜੋ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ। ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ-ਬੋਮ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਂ, ਸਕਾਟਿਸ਼ ਮੂਲ ਦੀ ਸੋਚਦੀ ਸੀ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 1953 ਵਿੱਚ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਤੱਕ ਉਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋ 1 ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਸੰਬਰ, 1964 ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਚ, 1965 ਵਿੱਚ, ਮਾਂ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਉਸਨੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਥੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਪਰਕ ਕੱਟਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਰ ਖਰੀਦ ਲਿਆ। ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ. ਉਸਨੇ ਜੂਨ, 1965 ਵਿੱਚ ਨਿਊਯਾਰਕ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੈਸਰੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿਚ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਇਕ ਮੋਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਕਰਾਸ. ਜੇ. ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚੇ ਅਮਰੀਕੀ ਬੱਚੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ

ਦੇਖਣ ਕਿ ਕੋਈ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇ। 'ਚ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ 'ਚ ਸੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ. ਵਿਲਮਰ ਐਲ.ਜੇ.

"ਇੱਕ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣਾ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਕਿ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਨਾ ਮਿਲੇ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਸਵੈ-ਮਦਦ ਦਾ ਇਹ ਬਦਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਉਚਿਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।"

(10) ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।"

(18) ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਮਾਂ ਭਾਵ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਬਨਾਮ ਹਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ:-

"ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਮਾਡਮ ਸਿਧਾਂਤ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸੀਪੀਐਨਟਰੈਕਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਦਾ

(*Vinod K. Shanna, J. (Oral)*)

ਕਾਨੂੰਨ। ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਵਿਆਹ ਦੀ ਔਲਾਦ ਦੇ. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੁਆਰਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਕਿੱਥੇ ਬੱਚੇ, ਜਿਸਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਉਸ ਰਾਜ ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰੋ। ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜੋ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।"

(19) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਾਅ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 4 ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਮਾਲ ਵਿੱਚ.

(20) ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

(21) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਓਨਟਾਰੀਓ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਹਿਰਾਸਤ ਪਿਤਾ, ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 4 ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

(22) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 10,000 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ